

Dosarul nr. 3ra-923/21

Prima instanță: Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud. O. Melniciuc)

Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Minciuna, E. Palanciuc, I. Muruianu)

Î N C H E I E R E

10 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Aliona Miron
Nicolae Craiu

examinând admisibilitatea recursului depus de Serviciul Fiscal de Stat,
în cauza de contencios administrativ la cererea de chemare în judecată
înaintată de Societatea cu Răspundere Limitată ”Denigor IT” împotriva Serviciului
Fiscal de Stat privind recunoașterea refuzului ca neîntemeiat și obligarea emiterii
actului administrativ individual favorabil,
împotriva deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău,

c o n s t a t ă :

La data de 17 septembrie 2020, Societatea cu Răspundere Limitată ”Denigor IT” s-a adresat în instanță cu cererea de chemare în judecată în contencios administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat privind recunoașterea refuzului ca neîntemeiat și obligarea emiterii actului administrativ individual favorabil.

În motivarea acțiunii reclamanta și-a manifestat dezacordul cu decizia 127/08 din 10 martie 2020 a Serviciului Fiscal de Stat, înmănată reclamantei la 16 martie 2020, prin care i s-a aplicat amendă în sumă de 10000 lei, pentru neutilizarea de către un lucrător al întreprinderii a echipamentelor de casă și de control la unitatea comercială situată pe strada Nicolae Zelinschi, 20, municipiul Chișinău.

A invocat că la data de 18 martie 2020, orele 15:32, prin intermediul Băncii Comerciale ”Victoriabank” Societate pe Acțiuni, a fost procesat ordinul de plată nr. 23 pentru transferul a 50 % din amenda aplicată către Ministerul Finanțelor - Trezoreria de Stat, însă transferul a fost respins.

Avînd în vedere hotărârea nr. 8 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate publică din 15 martie 2020 privind evoluția situației epidemiologice a infecției COVID-19, activitatea întreprinderii „Denigor IT” a fost sistată din 16 martie 2020, pe durata stării de urgență, și activitatea a fost paralizată, fără a avea vreun venit, inclusiv mijloace financiare pentru careva achitări. Cu toate acestea, la data de 23 martie 2020, depistând refuzul acceptării transferului din 18 martie

2020, Societatea cu Răspundere Limitată ”Denigor IT” a transferat suma de 5000 lei, ce constituie 50 % din amendă. prin ordinul de plată.

A solicitat instanței anularea răspunsurilor Serviciului Fiscal de Stat nr. 26/2-16-11-52/1959 din 28 mai 2020, nr. 26-11/1-12/21407 din 21 iulie 2020, nr. 26-24-11/29071 din 18 august 2020 cu privire la respingerea solicitării Societății cu Răspundere Limitată ”Denigor IT” de eliberare de la plata a 50 % din amenda aplicată prin decizia nr. 127/08 din 10 martie 2020 a Serviciului Fiscal de Stat, înmănată la 16 martie 2020 și obligarea pârîtului de a emite un act administrativ individual prin care să admită solicitarea reclamantei de eliberare de la plata a 50 % din amenda aplicată prin decizia nr. 127/08 din 10 martie 2020 a Serviciului Fiscal de Stat.

În drept, a invocat hotărârea nr. 8 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate publică din 15 martie 2020 privind evoluția situației epidemiologice a infecției COVID-19, ce a suspendat termenele de prescripție, inclusiv termenul de 3 zile în care agenții economici beneficiază de reducerea cu 50 % a amenzilor aplicate.

Prin hotărârea din 15 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, s-a admis cererea de chemare în judecată în contenciosul administrativ depusă de Societatea cu Răspundere Limitată ”Denigor IT” împotriva Serviciului Fiscal de Stat.

S-a declarat neîntemeiat refuzul Serviciului Fiscal de Stat, exprimat în răspunsurile nr. 26/2-16-11-52/1959 din 28 mai 2020, nr. 26-11/1-12/21407 din 21 iulie 2020 și nr. 26-24-11/29071 din 18 august 2020 privind respingerea solicitării Societății cu Răspundere Limitată ”Denigor IT” de reducere de la plata a 50 % din amenda aplicată prin decizia nr. 127/08 din 10 martie 2020 a Serviciului Fiscal de Stat.

S-a obligat pârîtul să emită actul administrativ individual prin care să admită solicitarea Societății cu Răspundere Limitată ”Denigor IT” de acordare a reducerii de 50 % din amenda aplicată prin decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 127/08 din 10 martie 2020 (f.d. 59-65).

La data de 14 ianuarie 2021, Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală municipiul Chișinău, în termen legal, prin intermediul oficiului poștal, a declarat cerere de apel motivată împotriva hotărârii din 15 decembrie 2020 a Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani, solicitând admiterea cererii de apel, casarea hotărârii instanței de fond cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată înaintată să fie respinsă integral.

Prin decizia din 2 iunie 2021 Curții de Apel Chișinău, s-a respins apelul declarat de Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală municipiul Chișinău împotriva hotărârii din 15 decembrie 2020 Judecătorei Chișinău, sediul Rîșcani.

Pentru a pronunța această decizie, instanța de apel, prin prisma normelor de drept material ce reglementează raportul juridic litigios, în raport cu circumstanțele cauzei, a reținut ca fiind întemeiată și legală soluția primei instanțe referitoare la temeinicia acțiunii, având în vedere că, la caz, sînt aplicabile prevederile art. 11, 133, 178, 234, 241 Cod Fiscal și Hotărârea nr. 8 din 15 martie 2020 a Comisiei Naționale Extraordinare de Sănătate Publică.

Raportînd normele citate la circumstanțele cauzei, instanța de control judiciar s-a aliniat concluziei fondului care a conchis privind suspendarea termenului de 3 zile de beneficiere a reducerii cu 50 % a amenzilor aplicate, dat fiind faptul că acesta curge de la data înmînării deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, în speță, de la 17 martie 2020, ziua imediat următoare datei recepționării deciziei. Termenul respectiv urma să expire la 20 martie 2020, însă în situația în care, în perioada 17 martie 2020 – 15 iunie 2020, termenul de 3 de zile a fost suspendat prin hotărârea Parlamentului nr. 55, concomitent cu alte termene de prescripție și termene de decădere de orice fel, care au fost suspendate, corespunzător termenul limită de plată a amenzii stabilite în cazul în speță urma să expire la 18 mai 2020.

Instanța de apel a concluzionat că reclamanta a manifestat diligența necesară față de obligațiunile sale fiscale și, în corespundere cu cerințele art. 234 alin. (2) lit. b) Cod fiscal, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înmînării deciziei asupra cazului de încălcare fiscală, a transferat prin transfer bancar cuantumului de 50% din amenda aplicată de Serviciul Fiscal de Stat, iar faptul că transferul nu a ajuns la destinație datorită modificării fortuite a regimului de lucru a instituției bancare nu poate fi imputat contribuabilului.

La 16 iunie 2021, Serviciul Fiscal de Stat a declarat recurs împotriva deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, iar la 13 august 2021 a depus motivarea recursului.

În susținerea recursului, a reiterat motivele de fapt și de drept indicate în cererea de apel, arătînd că cerințele intimatului nu se încadrează în prevederile art. 17 al Codului administrativ, or, acestea nu lezează nici un drept sau o libertate a contribuabilului. Drept urmare, este inadmisibilă anularea acestor răspunsuri, după cum este nejustificată abordarea instanței privind obligarea organului fiscal de a satisface solicitările intimatului, în lipsa temeiului legal în acest sens.

Pentru aceste motive, solicită recurența casarea integrală a deciziei din 2 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău și emiterea unei noi decizii, prin care acțiunea să fie respinsă integral.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) Cod administrativ, hotărârile curții de apel ca instanță de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) Cod administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 2 iunie 2021, fiind notificată recurenței în data de 2 august 2020, fapt ce se confirmă prin avizul de recepție anexat la dosar (f.d. 136). Astfel, recursul și motivarea acestuia depuse la 16 iunie 2021 și, respectiv, 13 august 2021, sînt în termen.

La 10 septembrie 2021, în adresa intimatului Societatea cu Răspundere Limitată „Denigor IT” a fost expediată copia recursului, cu înștiințarea despre posibilitatea depunerii referinței, însă, pînă la data examinării admisibilității recursului, intimatul nu a depus nicio referință.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat, în raport cu materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) Cod administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar, în acord cu alin. (2) din art. 246 Cod administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f). Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate, ci urmează să însușească, în condițiile Codului administrativ, exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și, în același timp, oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului, dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că, pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ, și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special, în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ. Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont, pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO, în jurisprudența sa constantă, statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în

special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39). La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea Helmers c. Suediei 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Recursul depus de Serviciul Fiscal de Stat se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
Judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

Judecătorii

Aliona Miron

Nicolae Craiu